

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет геології, географії, рекреації і туризму
Спеціальність 106 Географія
Семестр IV
Форма навчання денна/заочна
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) бакалавр
Навчальна дисципліна **ГЕОГРАФІЯ НАСЕЛЕННЯ ТА РОЗСЕЛЕННЯ**

ПОТОЧНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Варіант № 1

Виконав(ла) _____

Максимальна кількість балів **9.**

Кількість отриманих балів _____

I Рівень – Репродуктивно-фактажний (максимум 3 бали)

I.1. Оберіть одну вірну відповідь; за кожну вірну відповідь – 0,25 бали

1. Основними ознаками народонаселення є:

- а) урбанізація;
- б) залежність від біологічних особливостей;
- в) постійне відновлення поколінь;
- г) економіка.

2. Які існують типи відтворення населення?

- а) прискорений, повільний, стабільний;
- б) від'ємний, додатний, простий;
- в) розширений, звужений, простий;
- г) глобальний, локальний, регіональний.

3. Причини смертності поділяють на дві групи:

- а) головні та похідні;
- б) основні та другорядні;
- в) природні та економічні;
- г) ендегенні та екзогенні.

4. Які існують типи вікової структури:

- а) примітивний, стаціонарний, регресивний;
- б) від'ємний, додатний, простий;
- в) прискорений, повільний, стабільний;
- г) архетип, традиційний, сучасний.

5. Яких із наведених шлюбних союзів не існує:

- а) юридичні та фактичні;
- б) церковні та гостьові;
- в) консенсуальні та громадянські;
- г) релігійні та наявні.

6. Мала раса, що входить до складу монголоїдної великої раси:

- а) південноєвропейська;
- б) ведоїдна;
- в) арктична;
- г) бушмено-готентотська.

7. Яка з цих релігій не є світовою:

- а) іслам;
- б) індуїзм;
- в) буддизм;
- г) християнство.

8. За тривалістю прогнози не бувають

- а) короткострокові та довгострокові
- б) середньострокові та довгострокові
- в) короткострокові та середньострокові
- г) моментальні та інтервальні

9. Демографічні показники бувають

- а) реальні та нереальні
- б) моментальні та інтервальні
- в) абсолютні та відносні
- г) фактичні та розрахункові

10. Загальні тенденції рівномірної зміни чисельності населення можуть описуватися

- а) лінійно, в арифметичній прогресії
- б) експоненціально, в арифметичній прогресії
- в) експоненціально, в геометричній прогресії
- г) лінійно, в геометричній прогресії

11. Вік, в якому чисельність чоловіків та жінок урівноважується

- а) статеве співвідношення
- б) вікове співвідношення
- в) статево-вікова рівновага
- г) вік балансування

12. До переваг перепису населення відноситься:

- а) підвищення престижу країни
- б) точність відомостей
- в) дороговизна проведення
- г) тривалість проведення

II Рівень – Поняттєвий (максимум 2 бали)

Дайте визначення поняттю, за кожену вірну відповідь – 0,5 бали

1. Географія населення – це _____
_____
_____
2. Реєстр населення – це _____
_____
_____
3. Демографічна революція – це _____
_____
_____
4. Коефіцієнт старіння населення – це _____
_____
_____
5. Ендогенні причини смертності – це _____
_____
_____
6. Стандартизація демографічних коефіцієнтів – це _____
_____
_____
7. Часткові коефіцієнти + приклад – це _____
_____
_____
8. Геодемографічний прогноз – це _____
_____
_____

III Рівень – Практичний (максимум 4 балів)

Наведіть формули обчислення зазначених демографічних коефіцієнтів, розрахуйте зазначені коефіцієнти (вказуючи розмірності), користуючись наведеними даними

1. Рівняння демографічного балансу
2. Коефіцієнт росту населення
3. Коефіцієнт приросту населення
4. Середнє населення різними способами, зазначаючи їх
5. Загальний коефіцієнт смертності
6. Загальний коефіцієнт природного приросту
7. Демографічне навантаження (загальне) та демографічне навантаження «батьками»
8. Чисельність населення на наступний рік та через п'ять років за умови збереження існуючої швидкості зміни чисельності населення протягом прогнозованого періоду
9. Коефіцієнт дожиття та чисельність населення вікової групи 20-24 у 2015 році

40200	чисельність населення на 1 січня
40150	1 березня
40050	1 червня
39850	1 вересня
39750	1 грудня
500	число народжених за рік
660	число померлих за рік
420	число прибулих за рік
360	число вибулих за рік
5000	чисельність населення молодше працездатного віку
20100	чисельність населення працездатного віку
6000	чисельність населення старше працездатного віку

	2005		2010		К.дожиття		2015	
	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки
0-4	180	150	175	145				
5-9	200	180	150	120				
10-14	220	210	190	160				
15-19	240	230	250	230				
20-24	250	250	270	260				
25-29	260	280	260	270				
30-34	250	270	250	280				
35-39	240	260	240	260				

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет геології, географії, рекреації і туризму
Спеціальність 106 Географія
Семестр IV
Форма навчання денна/заочна
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) бакалавр
Навчальна дисципліна **ГЕОГРАФІЯ НАСЕЛЕННЯ ТА РОЗСЕЛЕННЯ**

ПОТОЧНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Варіант № 2

Виконав(ла) _____
Максимальна кількість балів **9.** Кількість отриманих балів _____

I Рівень – Репродуктивно-фактажний (максимум 3 бали)
I.1. Оберіть одну вірну відповідь; за кожну вірну відповідь – 0,25 бали

1. Які із законів відтворення населення не відноситься до системи законів народонаселення
  - а) закони природного руху населення;
  - б) закони економічного руху населення.
  - в) закони просторового руху населення;
  - г) закони соціального руху населення.
2. Які із наведених типів є історичними типами відтворення населення?
  - а) архетип, екстенсивний, інтенсивний;
  - б) архетип, індустріальний, інформаційний
  - в) примітивний, традиційний, новітній;
  - г) архетип, примітивний, глобалізаційний
3. Відносний неадитивний показник, який відноситься до сукупності населення із якої може не відбутися демографічна подія, називається
  - а) ймовірність;
  - б) коефіцієнт
  - в) кореляція;
  - г) показник.
4. Розрізняють такі форми шлюбних союзів:
  - а) моногамні та полігамні;
  - б) повні та неповні;
  - в) прості та складні;
  - г) складні та нуклеарні.
5. Виділяють такі типи вікової структури
  - а) архетип, традиційний, сучасний;
  - б) примітивний, стаціонарний, регресивний
  - в) прискорений, повільний, стабільний;
  - г) від'ємний, додатний, простий.
6. Світовими релігіями є:
  - а) католицизм, православ'я, протестантство;
  - б) іудаїзм, конфуціанство, синтоїзм, індуїзм;
  - в) магія, фетишизм, тотемізм, шаманізм;
  - г) буддизм, християнство, іслам.
7. Назвіть регіон, який, згідно з теорією моноцентризму, був прабатьківщиною людини:
  - а) Північна Америка;
  - б) Східна Африка;
  - в) Західна Європа;
  - г) Південна Азія.
8. За своєю сутністю прогнози бувають
Прогнози-застереження
Прогнози-залякування
Прогнози-регламентування
Прогнози-планування
9. Рівняння демографічного балансу прямо не залежить від
  - а) процесів демографічного руху
  - б) процесів міграційного руху
  - в) процесів соціального руху
  - г) процесів зміни чисельності населення
10. Загальні тенденції зміни чисельності населення з постійним темпом можуть описуватися
  - а) лінійно, в арифметичній прогресії
  - б) експотенціально, в арифметичній прогресії
  - в) експотенціально, в геометричній прогресії
  - г) лінійно, в геометричній прогресії
11. Демографічні коефіцієнти не бувають
  - а) узагальнені
  - б) часткові
  - в) загальні
  - г) спеціальні
12. До переваг реєстрів населення відноситься:
  - а) підвищення престижу країни
  - б) дороговизна ведення
  - в) вичерпність інформації
  - г) постійне оновлення даних

II Рівень - Поняттєвий (максимум 2 бал)

Дайте визначення поняттю, за кожну вірну відповідь – 0,25 бали

1. Демографія – це _____
_____
_____
2. Перепис населення – це _____
_____
_____
3. Демографічний перехід – це _____
_____
_____
4. Демографічне старіння населення – це _____
_____
_____
5. Екзогенні причини смертності– це _____
_____
_____
6. Демографічні коефіцієнти– це _____
_____
_____
7. Спеціальні коефіцієнти – це _____
_____
_____
8. Демографічне прогнозування – це _____
_____
_____

III Рівень – Практичний (максимум 4 балів)

Наведіть формули обчислення зазначених демографічних коефіцієнтів, розрахуйте зазначені коефіцієнти (із вказанням розмірності), користуючись наведеними даними

1. Рівняння демографічного балансу
2. Коефіцієнт росту населення
3. Коефіцієнт приросту населення
4. Середнє населення різними способами, зазначаючи їх
5. Загальний коефіцієнт народжуваності
6. Загальний коефіцієнт природного приросту
7. Демографічне навантаження (загальне) та демографічне навантаження «дітьми»
8. Чисельність населення на наступний рік та через п'ять років за умови збереження існуючої швидкості зміни чисельності населення протягом прогнозованого періоду
9. Коефіцієнт дожиття та чисельність населення вікової групи 30-34 у 2015 році

60200	чисельність населення на 1 січня
60150	1 березня
60050	1 червня
59850	1 вересня
59750	1 грудня
700	число народжених за рік
880	число померлих за рік
640	число прибулих за рік
560	число вибулих за рік
7000	чисельність населення молодше працездатного віку
30100	чисельність населення працездатного віку
8000	чисельність населення старше працездатного віку

	2005		2010		К.дожиття		2015	
	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки
0-4	180	150	175	145				
5-9	200	180	150	120				
10-14	220	210	190	160				
15-19	240	230	250	230				
20-24	250	250	270	260				
25-29	260	280	260	270				
30-34	250	270	250	280				
35-39	240	260	240	260				